

PATVIRTINTA

VšĮ Molėtų rajono greitosios
medicinos pagalbos centro

Direktorė Auksė Mackonienė

2015 m. gruodžio 30 d.

Įsakymu Nr. V - 38

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Programos paskirtis – šalinti prielaidas Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų neteisėtam, nepagrįstam panaudojimui bei korupcijai įstaigoje atsirasti ir plisti, kontroliuoti ir siekti, kad visos lėšos, skiriamos sveikatos priežiūrai, būtų panaudojamos kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti.

2. Korupcijos prevencijos programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. V-924 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. V-942 „Dėl Korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 129-6121), Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 16 d. nutarimu XI-1457 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2011–2014 metų programos patvirtinimo“ (Žin. 2011, Nr. 77-3727), Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin. 2002, Nr. 57-2297), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin. 2002, Nr. 98-4339), LR Sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433 „Dėl Šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 m. programos patvirtinimo“.

3. Korupcija – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turinės ar kitokios asmeninės naudos už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas (Žin., 2000, Nr. 41-1162).

4. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims asmeninės naudos; piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą (Žin., 2002, Nr. 57-2297).

5. Korupcijos prevencijos programos tikslai:

- 5.1. kryptingos korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės darbuotojų veiklos užtikrinimas;
- 5.2. korupcijos prielaidų išaiškinimas ir šalinimas, nes programa pagrįsta korupcijos prevencijos principais, bendravimu su visuomene, jos švietimu ir parama bei teisės pažeidimų tyrimu;
- 5.3. veiksmingos korupcijos prevencijos visoje sveikatos sistemoje (tame tarpe ir įstaigoje) siekimas, vykdant prevencijos priemones, ir bendros antikorupcinės kultūros ugdymas;
- 5.4. neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimas;
- 5.5. programoje numatytas priemonės sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų sveikatos apsaugos srityje; visokeriopai ginti visuotinai pripažįstamas paciento teises ir laisves, sveikatos sistemos darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

II. KORUPCIJOS PRIELAUDŲ ANALIZĖ

6. Bendrosios korupcijos prielaidos:

- 6.1. socialinės (nepakankamas sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimas ir pan.);
- 6.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas, kokybės sistemų ir reglamentų stoka, nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus, kontrolės sistemų, teisinių procedūrų netobulumas ir pan.);
- 6.3. institucinės (nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais, trūksta viešumo);
- 6.4. struktūrinės (sveikatos sistemos sudėtingumas ir trūkumai, nepakankamas aprūpinimo informacinėmis technologijomis lygis ir pan.);
- 6.5. visuomenės pilietiškumo stoka (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaringumas, pasyvumas antikorupcinei veiklai, nesipriešinimas korumpuotiems sveikatos sistemos darbuotojams);
- 6.6. išoriniai veiksniai (nėra tinkamų sąlygų atskirų sveikatos priežiūros įstaigų sąžiningai konkurencijai).

7. Specifinės korupcijos prielaidos:

- 7.1. administracinių teisės pažeidimų nustatymas, protokolų surašymas, baudų skyrimas;
- 7.2. medicininės paskirties aparatūros, vaistų ir kt. viešieji pirkimai ir užsakymai;
- 7.3. informacijos teikimas pacientams apie pacientų teises ir galimybes ir t.t.

III. GALIMOS KORUPCIJOS PASEKMĖS

8. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali:

- 8.1. sumažėti sveikatos priežiūros sistemos veiksmingumas, pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė;
- 8.2. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą sveikatos priežiūra;
- 8.3. sumažėti pacientų pasitikėjimas įstaiga;
- 8.4. pablogėti viešojo administravimo kokybė ir užsimegšti įmonių, prekiaujančių medicinos prekėmis, ryšiai su sveikatos sistemos darbuotojais, politikais.

IV. APLINKOS ANALIZĖ

9. Įstaigoje vykdomos funkcijos, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas:

- 9.1. viešieji pirkimai ir užsakymai;
- 9.2. administracinių teisės pažeidimų nustatymas, protokolų surašymas, baudų skyrimas;

9.3. personalinės atsakomybės ir standartinių procedūrų stoka teikiant sveikatos priežiūros paslaugas;

9.4. viešųjų sveikatos priežiūros paslaugų teikimas bei duomenų ir ataskaitų apie suteiktas paslaugas teikimas.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJA

10. Korupcijos prevencija – galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos. Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšų neteisėto, nepagrįsto gavimo ir panaudojimo prevencija sveikatos sistemoje – galimų PSDF lėšų neteisėto, nepagrįsto panaudojimo priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimo nepagrįsto PSDF lėšų gavimo.

11. Svarbiausi bendrieji korupcijos prevencijos programos uždaviniai:

11.1. Nustatyti ir šalinti korupcijos prielaidas:

- nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę įstaigoje;
- nustatčius korupcijos prielaidas, imtis priemonių joms pašalinti.

11.2. Užtikrinti sveikatos priežiūros įstaigos veiklą reglamentuojančių teisės aktų skaidrumą:

- analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus) ir kt.);
- parengti pasiūlymus dėl sveikatos priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų (Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų) tobulinimo.

11.3. Rinkti informaciją apie išaiškintus ir įtariamus korupcijos atvejus įstaigoje.

11.4. Skatinti įstaigos bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms.

11.5. Bendradarbiauti su Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT), keičiantis turima informacija apie taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų veiksmingumą.

12. Specifiniai korupcijos prevencijos įstaigoje uždaviniai:

12.1. užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo draudžiamiesiems privalomuoju sveikatos draudimu skaidrumą;

12.2. užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

12.3. užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir veiksmingumo kontrolę (atliekant vidaus auditus);

12.4. tobulinti ir skaidrinti pirkimo procesus;

12.5. užtikrinti medikamentų skyrimo skaidrumą;

12.6. užtikrinti licencijuotos veiklos sąlygų laikymąsi;

12.7. tobulinti informacijos teikimą apie sveikatos priežiūros paslaugas, teikiamas centre;

12.8. užtikrinti informacijos teikimą apie mokamas ir nemokamas sveikatos priežiūros paslaugas;

12.9. užtikrinti korupcijos prevencijos įstaigoje priemonių taikymą ir tinkamą šios programos priemonių įgyvendinimo administravimą bei kontrolę.

VI. VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

13. Skatinti glaudesnę ir aktyvesnę įstaigos bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms.

14. Visus klausimus, susijusius su korupcijos prevencijos įgyvendinimu įstaigoje, aptarti su pacientų organizacijų atstovais, rasti bendrus sprendimus ir įgyvendinti bendromis jėgomis.

15. Ugdyti antikorupcinę kultūrą (visuomenės ir sveikatos sistemos darbuotojų

antikorupcinis švietimas, savimonės ugdymas, visuomenės nepakantumo korupcijai skatinimas).
16. Centro svetainėje internete skelbti Korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą.

17. Skatinti įstaigos darbuotojus bei pacientus pranešti apie įtariamus korupcijos atvejus teikiant sveikatos priežiūros paslaugas. Sudaryti sąlygas telefonu, internetu, anonimiškai pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimą juos daryti). Analizuoti surinktą iš gyventojų informaciją. Informuoti sveikatos apsaugos ministrą, Specialiųjų tyrimų tarnybą, įstaigos direktorę apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.

18. Reguliariai vertinti Korupcijos prevencijos programos veiksmingumą (anketinės apklausos ar kitais būdais).

VII. KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

19. Sudaryti sąlygas įstaigos darbuotojams, pacientams pranešti įstaigos vadovybei savo įtarimus dėl galimos personalo korupcinio pobūdžio nusikalstamos veiklos.

20. Reguliariai tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. Išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veiklos ir atlikti savo kompetencijos tyrimus.

21. Išaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veiklos, nustatyta tvarka informuoti įstaigos direktorių.

22. Nuolat bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija – Specialiųjų tyrimų tarnyba.

VIII. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

23. Korupcijos prevencijos programos centre uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių vykdymo planas, kuris nustato priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

24. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo įstaigoje kontrolę, metodinės pagalbos teikimą korupcijos prevencijos klausimais vykdo Sveikatos apsaugos ministerijos Ekonominės veiklos kontrolės skyrius.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimi kas dveji metai.

26. Korupcijos prevencijos programa, jei reikia, gali būti papildoma ir dažniau.

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

2015 – 2019 METAMS

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas	Įvykdymo terminas	Atsakingas asmuo
1.	1.1. Analizuoti gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus) dėl galimų korupcinio pobūdžio nusižengimų, išnagrinėti jų priežastis ir nustatyti jų pašalinimo priemones.	Užkirsti kelią korupcijai	Gavus skundą	Įstaigos direktorius
2.	2.1. Rinkti informaciją apie išaiškintus ir įtariamus korupcijos atvejus įstaigoje, juos analizuoti.	Laiku pateikti informaciją apie korupcijos pasireiškimo tikimybę	Nuolat	
3.	3.1. Įstaigos darbuotojus supažindinti su Korupcijos prevencijos programos pakeitimais, jos vykdymo plano pakeitimais 3.2. Įstaigos darbuotojams dirbti pagal savo pareigybinius nuostatus.	Užkirsti kelią korupcijos pasireiškimui įstaigoje	Metų pradžioje Nuolat	Atsakingas asmuo Visi darbuotojai
4.	4.1. Kontroliuoti įstaigoje teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę atliekant vidaus auditus. Audituojamą veiklą vertinti ir pagal korupcijos pasireiškimo galimybės kriterijus. Auditų išvadas aptarti darbuotojų susirinkimuose, atlikti koregavimo ir prevencinius veiksmus.	Užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę	Nuolat	Auditorė
5.	6.2. Skelbti informaciją apie nemokamas ir mokamas teikiamas paslaugas.	Užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo skaidrumą.	Nuolat	Įstaigos direktorius

	<p>6.1. Teikti internetiniame puslapyje pacientų apklausos anketas įtraukiant klausimus, galinčius atskleisti korupcinio pobūdžio veiksmus.</p>	Įtraukti visuomenę į korupcijos prevencijos įstaigoje veiklą	Nuolat	Administracija
	<p>6.2. Viešai skelbti telefono numerį, elektroninio pašto adresą, kuriais anonimiškai būtų galima pateikti informaciją apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimus juos daryti) įstaigoje.</p>			Administracija
6.	<p>6.3. Interneto svetainėje paskelbti įstaigos korupcijos programą ir jos įgyvendinimo 2015 – 2019 m. priemonių planą bei asmens, atsakingo už korupcijos prevenciją ir kontrolę įstaigoje, duomenis ir kontaktus.</p>	Šviesti ir informuoti visuomenę korupcijos prevencijos klausimais	Nuolat	Atsakingas asmuo
	<p>6.4. Interneto svetainės puslapyje, skirtame korupcijos prevencijai, skelbti ataskaitą apie įstaigos Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą</p>			Atsakingas asmuo
	<p>6.5. Skatinti medicinos darbuotojus ir pacientus pranešti apie minėtus pažeidimus, ugdyti nepakantumo korupcijai nuostatas.</p>	Įtraukti visuomenę į korupcijos prevencijos įstaigoje veiklą	Nuolat	
7.	<p>Pateikti raštišką pranešimą įstaigos direktoriui apie korupcijos prevencijos priemonių vykdymą</p>	Užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių vykdymą laiku		Atsakingas asmuo
8.	<p>Gavus pranešimą apie galimą korupcinę veiklą, nedelsiant informuoti įstaigos direktorių teisės aktuose nustatytais sąlygomis ir tvarka</p>	Informuoti apie galimas korupcines veikas	Gavus pranešimą	Atsakingas asmuo

9.	Organizuoti darbuotojų mokymus korupcijos prevencijos klausimais	Šviesti ir mokyti darbuotojus korupcijos prevencijos klausimais	2 kartus per metus	Atsakingas asmuo
10.	Bendradarbiauti su STT korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais	Bendradarbiauti korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais	Nuolat	Atsakingas asmuo
